

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
(NR 118)
z dnia 20 czerwca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 118)

20 czerwca 2013 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Krzysztofa Ardanowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący program dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 1414) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:

1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:

- a) dochody i wydatki,
- b) dotacje podmiotowe i celowe,
- c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:

- a) dochody i wydatki,
- b) dotacje podmiotowe i celowe,
- c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

3) części budżetowej 35 – Rynki rolne;

- a) dochody i wydatki,
- b) dotacje podmiotowe i celowe,
- c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

4) części budżetowej 62 – Rybołówstwo:

- a) dochody i wydatki,
- b) dotacje celowe,
- c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

5) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 35, 50 i 78;

6) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:

- 010 – Rolnictwo i łowiectwo;
 - a) dochody i wydatki;
 - b) dotacje podmiotowe i celowe;
 - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- 050 – Rybołówstwo i rybactwo;
 - a) dochody i wydatki;
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

7) agencji wykonawczych:

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

- Agencja Rynku Rolnego,
- Agencja Nieruchomości Rolnych,
- Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych;

8) państwowych osób prawnych:

- Polski Klub Wyścigów Konnych,
- Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie;

9) Dochody budżetu środków europejskich, wydatki budżetu środków europejskich, wykonanie dochodów i wydatków budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w roku 2012 w zakresie:

- Narodowej Strategii Spójności w latach 2007-2013,
- Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014,
- Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych – Obszarów Rybackich oraz Wspólnej Polityki Rolnej,

– wykaz programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach obowiązywania:

- Narodowej Strategii Spójności w latach 2007-2013,
- Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 i
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014,
- Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych – Obszarów Rybackich oraz Wspólnej Polityki Rolnej,

– wykaz programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) wraz z limitami wydatków budżetu państwa przeznaczonych na finansowanie tych programów, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności, prefinansowanie zadań przewidzianych do finansowania ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, komisje rozpatrują zgodnie ze swoim przedmiotowym zakresem działania;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2012 r. w zakresie działania Komisji (druk 1462);

– sprawy różne.

W posiedzeniu udział wzięli: **Kazimierz Plocke** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Wioletta Brudzińska** radca ministra i **Dariusz Atlas** dyrektor

Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Waldemar Wojnicz** zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Radosław Szatkowski** prezes Agencji Rynku Rolnego wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Kłos** Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, **Jarosław Wojtowicz** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Ryszard Brzezik** dyrektor Zespołu Finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych, **Barbara Milka** dyrektor Biura Budżetowo-Rachunkowego Głównej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, **Katarzyna Szczepaniak** dyrektor Biura Krajowej Rady Izb Rolniczych, **Stanisław Przystalski** zastępca dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, **Tomasz Balcerski** Główny Księgowy COBORU, **Monika Meżyńska** specjalista w Głównym Inspektoracie Weterynarii, **Jerzy Chróścikowski** przewodniczący NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” wraz ze współpracownikami, **Waldemar Rojewski** wiceprezes Federacji Związków Zawodowych Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych wraz ze współpracownikami oraz **Karol Krajewski** – stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska**, **Magdalena Kowalska**, **Danuta Winiarczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Michał Baranowski**, **Radosław Radosławski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego w Kancelarii Sejmu.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Witam państwa. Otwieram 117 posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam panie posłanki i panów posłów, w państwa imieniu i swoim własnym witam naszych gości, pana ministra Plocke, panią dyrektor Szelańską, silną ekipę z Ministerstwa Finansów, przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, agencji rządowych, instytucji rządowych.

Stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia, który wraz z materiałami został paniom i panom posłom doręczony, jest następujący: pierwszy punkt – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (druk nr 1414) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk 1457) i drugi punkt – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2012 r. w zakresie działania Komisji (druk 1462). Czy są uwagi do przedstawionego porządku dziennego? Nie słyszę uwag. Stwierdzam jego przyjęcie.

Proszę państwa, proponuję przyjąć następujący tryb procedowania. Pana ministra poprosimy o zreferowanie wydatków we wszystkich częściach budżetowych, następnie przedstawiciela NIK poprosimy o przedstawienie analizy wykonania w 2012 r. budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w przedmiocie działania Komisji, po czym przystąpimy do dyskusji. W ramach dyskusji głos zabiorą posłanki i posłowie, jeżeli zaproszeni goście również będą chcieli zabrać głos, to im to umożliwię. W ramach odpowiedzi na pytania głos zabiorą prezesi agencji, bo spodziewam się, że znaczna część pytań będzie adresowana nie bezpośrednio do ministra, a do panów prezesów, następnie przyjmujemy opinię o wykonaniu budżetu państwa za 2012 r. dla Komisji Finansów Publicznych. Czy jest zgoda na taki tryb procedowania? Nie słyszę sprzeciwu.

Proszę o zabranie głosu pana ministra Kazimierza Plocke w celu zreferowania informacji. Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, panie i panowie. Przedstawiam sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2012, którego dysponentem był minister rolnictwa i rozwoju wsi. W roku 2012 ze środków budżetu krajowego, w częściach budżetowych będących w dyspozycji ministra rolnictwa i rozwoju wsi, wydatkowanymi zostało 8.728.000 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach. W poszczególnych częściach budżetowych sytuacja przedstawia się następująco: część 32 – Rolnictwo – wykonanie 844.675 tys. zł, co stanowi 97,9%; część 33 – Rozwój wsi – 7.196.326 tys. zł, co stanowi wykonanie na poziomie 98,8%; część 35 – Rynki rolne – 462.334 tys. zł, co stanowi 95,4% wykonania; część 62 – Rybołówstwo – 224.883 tys. zł, co stanowi wykonanie na poziomie 98%. Wydatki te zostały uzupełnione środkami z budżetu wspólnotowego, wydatkowanymi

w roku 2012 w łącznej kwocie 19.518.404 tys. zł na sfinansowanie dopłat bezpośrednich, programów i mechanizmów wspólnotowych.

Jeżeli chodzi o programy lub mechanizmy, to sytuacja przedstawia się następująco: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – 8.825.000 tys. zł, Program Operacyjny Ryby na lata 2007-2013 – 606.000 tys. zł, Wspólna Polityka Rolna dopłaty bezpośrednie i inne płatności – 9.435.000 tys. zł, WPR interwencja na rynku rolnym – 484.000 tys. zł, Program Operacyjny Kapitał Ludzki – 5600 tys. zł, Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego – 500 tys. zł, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – 160.000 tys. zł. Łącznie daje to 19.005.000 tys. zł.

Środki z budżetu europejskiego oraz wydatki z budżetu krajowego w czterech częściach budżetowych będących w dyspozycji ministra rolnictwa i rozwoju wsi wydatkowano w kwocie 28.246.622 tys. zł, co umożliwiło realizację zadań zaplanowanych na cały 2012 rok.

Przechodzę do szczegółowego omówienia części budżetowych.

Część 32 – Rolnictwo. W pozycji dochody zaplanowano 27.226 tys. zł, co zostało zrealizowane w kwocie 35.400 tys. zł, tj. o 30% powyżej planowanej kwoty. Uzyskane dochody wynikają głównie z opłat związanych z rejestracją środków ochrony roślin i substancji aktywnych, wpłat za dokonanie oceny czystości tożsamości odmianowej, opłat za przeprowadzanie weterynaryjnej kontroli granicznej, opłat za badania laboratoryjne dokonywane przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, opłat za najem i dzierżawę składników majątkowych Skarbu Państwa i zwrotu z Komisji Europejskiej za bilety lotnicze.

Wydatki zaplanowane w ustawie budżetowej na 2012 rok w kwocie 779.200 tys. zł zostały zwiększone do kwoty 861.000 tys. zł. Zwiększenie wydatków zostało wykonane decyzjami ministra finansów z rezerw celowych. W tej części budżetowej finansowano jednostki budżetowe oraz, w formie dotacji przedmiotowych, następujące zadania: postęp biologiczny w produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej, rolnictwo ekologiczne i ochrona roślin, oraz dotacji celowych na realizację dziewięciu programów wieloletnich. Niepełne wykorzystanie na poziomie 98% było podyktowane głównie niewykorzystaniem w całości zaplanowanych środków na ochronę roślin, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i programy wieloletnie.

W tej części minister rolnictwa i rozwoju wsi dysponował także dotacjami podmiotowymi i celowymi. Dotacje wykorzystano w łącznej kwocie 14.900 tys. zł, w tym: dla Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej, jako agencji wykonawczej, kwota 9391 tys. zł, dla instytucji kultury na realizację podstawowych zadań, tj. dla Centralnej Biblioteki Rolniczej – 4065 tys. zł, Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie – 1250 tys. zł, muzeum w Łowiczu – 35 tys. zł, Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie – 95 tys. zł i Muzeum Wsi Kieleckiej w Kielcach – 160 tys. zł.

Dotacje celowe, wykorzystane w łącznej kwocie 331.900 tys. zł, przeznaczono na: dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, dla instytucji ubezpieczeniowych – 162.400 tys. zł; realizację zadań państwa w zakresie badania i rejestracji odmian roślin, porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego i ochrony prawnej odmian roślin w COBORU, jako agencji wykonawczej – 20.616 tys. zł; wsparcie projektu budowy bazy laboratoryjnej w Mołdowie – 366 tys. zł; realizację dziewięciu programów wieloletnich dotyczących rolnictwa i gospodarki żywnościowej, programów realizowanych przez instytuty naukowo-badawcze i inne jednostki – 85.400 tys. zł; finansowanie systemu zbierania i wykorzystania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby FADN – *Farm Accountancy Data Network*, czyli europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych – 34.800 tys. zł; system monitoringu suszy w Polsce – 1403 tys. zł; realizację zadań laboratoriów referencyjnych w Puławach, Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu, Instytut Zootechniki w Krakowie, zakup sprzętu laboratoryjnego przez wymienione instytuty – 18.600 tys. zł; prowadzenie, utrzymanie i modernizacja Centralnej Bazy Danych Koniowatych, zlecone Polskiemu Związkowi Hodowców Koni – 100 tys. zł; realizację zadań ministra rolnictwa i rozwoju wsi, zleconych Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA – tu są wyszczególnione trzy

zadania: wykonywanie zadań instytucji zarządzających w zakresie wdrażania szkoleń zawodowych dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie w ramach PROW na lata 2007-2013 – 558 tys. zł; realizacja zadań po zakończeniu wdrażania działań finansowana ze środków sekcji orientacji, wsparcie doradztwa rolniczego i pilotażowy program Lider – 38 tys. zł; kompleksowe wsparcie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie polityki rolnej i rozwoju wsi, upowszechnienia informacji z zakresu funkcjonowania UE, współpracy z OECD – 2437 tys. zł. Kolejne zadania to wsparcie organizacji rolniczych w ponadnarodowych i międzynarodowych organizacjach rolników – 4000 tys. zł; wsparcie realizacji zadań oświatowych wdrażanych przez fundacje i stowarzyszenia, stosownie do przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – 494 tys. zł; zadania realizowane przez powiaty na podstawie porozumień – 217 tys. zł, z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych w dziewięciu samorządowych szkołach rolniczych.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 32. Zatrudnionych było 3635 osób, łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 195.455 tys. zł, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4457 zł.

Przechodzę do omówienia części 33 – Rozwój wsi. Dochody w tej części zaplanowano na 1.000.711 tys. zł. Były to przede wszystkim wpływy z tytułu wpłat do budżetu państwa za rok 2011, z tytułu działalności Agencji Nieruchomości Rolnych oraz realizacji płatności zaliczkowych w roku 2012. Ponadto dochody realizowała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, głównie z tytułu odzyskanych środków wraz z odsetkami od beneficjentów programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków unijnych.

Wydatki zaplanowane w ustawie budżetowej na poziomie 4.381.494 tys. zł, zostały zwiększone w ciągu roku do wysokości 7.279.500 tys. zł. To zwiększenie wynikało głównie z realizacji płatności uzupełniających i współfinansowania PROW na lata 2007-2013. Zwiększenie wydatków zostało dokonane decyzjami ministra finansów z rezerw celowych. Zrealizowane w roku 2012 wydatki wyniosły 7.196.326 tys. zł, co stanowi 98,8% planu po zmianach. Wydatki przeznaczone dla ARiMR wykorzystano na: finansowanie zadań statutowych agencji – 2.090.715 tys. zł, finansowanie pomocy dla gospodarstw rolnych poszkodowanych wskutek złego przezimowania roślin – 122.332 tys. zł, finansowanie projektów z udziałem środków UE – 4.957.400 tys. zł, z tego głównie na: płatności uzupełniające obszarowe – 2.425.000 tys. zł, przejściowe płatności z tytułu owoców miękkich – 46.900 tys. zł, pomoc dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw na wstępne pozwolenia – 572.200 tys. zł, kolejne zadania to współfinansowanie PROW na lata 2007-2013 – 1.888.500 tys. zł i pomoc techniczna – 24.000 tys. zł.

Dotacje podmiotowe i celowe. Jeżeli chodzi o dotacje podmiotowe dla ARiMR na realizację zadań, to była to kwota 1.996.000 tys. zł, z przeznaczeniem na: dopłaty do oprocentowania inwestycyjnych kredytów bankowych, kredytów bankowych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtworzenia środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód, realizację udzielonych poręczeń gwarancji, finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich, takich jak: bydło, owce, kozy, świnie i konie, finansowanie liczenia gruntów rolnych, działalność informacyjno-promocyjną na temat wdrażanych przez agencję mechanizmów wspierania rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego oraz obszarów wiejskich, pomoc finansową na przygotowanie wniosków o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych, finansowanie zadań z zakresu identyfikacji rejestracji zwierząt, realizację pomocy dla rolników, którzy w 2008 r. i 2009 r. otrzymali płatność uzupełniającą do powierzchni upraw chmielu.

Dotacje celowe w wysokości 5.892.000 tys. zł przeznaczono na: działalność statutową Centrum Doradztwa Rolniczego – 11.800 tys. zł, realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych ARiMR – 93.000 tys. zł, realizację WPR – 3.044.000 tys. zł, realizację PROW na lata 2007-2013 – 1.888.500 tys. zł, współfinansowanie i finansowanie pomocy technicznej Program Operacyjny Ryby – 24.000 tys. zł i finansowanie pomocy dla poszkodowanych gospodarstw rolnych wskutek złego przezimowania roślin – 122.332 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w części 33 – Rozwój wsi, w 2012 r. wyniosło 104 osoby, bez ARiMR i Centralnego Doradztwa Rolniczego. Łączne wydatki na wynagrodzenia, bez Agencji i CDR, wyniosły 9284 tys. zł, co daje przeciętne wynagrodzenie miesięczne jednego pełnozatrudnionego – 7405 zł.

Część 35 – Rynki rolne. Dochody w części 35 zostały osiągnięte na poziomie 63.500 tys. zł i były wyższe prawie o 85% od planowanych. Uzyskane dochody w Agencji Rynku Rolnego wynikały z tytułu opłat cukrowych, dochodów z podatku VAT i przejętych zabezpieczeń mechanizmów rynkowych.

Wydatki zaplanowane w ustawie budżetowej na 2012 r. w wysokości 572.200 tys. zł, zmniejszono w ciągu roku o 87.600 tys. zł, czyli do kwoty 484.572 tys. zł, zostały zrealizowane na poziomie 95,4%. ARR zrealizowała wydatki w wysokości 433.802 tys. zł, co stanowi 95,2% planu po zmianach. Wydatki te zostały przeznaczone na: finansowanie zadań statutowych ARR w łącznej kwocie 339.600 tys. zł, współfinansowanie projektów i programów z udziałem środków UE – 94.000 tys. zł, w tym na płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego – 368 tys. zł, płatności uzupełniające za ilość skrobi zawartą w ziemniakach skrobiowych – 39.600 tys. zł, finansowanie podatku VAT – 24.000 tys. zł, współfinansowanie programów poprawy produkcji, wprowadzenie do obrotu produktów pszczelarskich – 10.200 tys. zł.

Dotacja podmiotowa dla ARR na realizację zadań w wysokości 331.400 tys. zł została przeznaczona na: wydatki administracyjne związane z funkcjonowaniem Agencji, wydatki na finansowanie mechanizmów krajowych, w tym wsparcie finansowe z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego w kategorii elitarny lub kwalifikowany – 97.800 tys. zł, dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych w ramach programu „Szklanka mleka” – 106.000 tys. zł.

Dotacja celowa dla ARR: kwota przeznaczona na realizację zadań w ramach WPR wyniosła 93.000 tys. zł, na realizację pomocy technicznej w ramach PROW na lata 2007-2013 oraz podatek VAT – 1116 tys. zł, na finansowanie przygotowania i sprawowania przewodnictwa w Radzie UE w drugim półroczu 2011 r. – 20 tys. zł, na realizację inwestycji zakupów inwestycyjnych – 8100 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w części 35 – Rynki rolne, w roku 2012 wyniosło 261 pracowników, bez pracowników ARR. Łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 16.300 tys. zł, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 5228 zł.

Część 62 – Rybołówstwo. Dochody w części 62 zrealizowano na poziomie 9400 tys. zł przy 238 tys. zł dochodów planowanych. Ten wzrost wynikał głównie z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, zwrotów pieniędzy z tytułu pobranych w nadmiernej wysokości dotacji na realizację zadań w ramach Programu Operacyjnego Ryby na lata 2007-2013, odsetek bankowych zwróconych na rzecz Morskiego Instytutu Rybackiego.

Wydatki zaplanowane w ustawie budżetowej w 2012 r. w wysokości 111.400 tys. zł zostały zwiększone w ciągu roku z rezerw celowych do 229.300 tys. zł. Wydatki przeznaczono na sfinansowanie wydatków jednostek budżetowych, realizację PO Ryby na lata 2007-2013 oraz zadań z zakresu rybołówstwa i rybactwa, na realizację wieloletniego programu zbierania danych rybackich.

Dotacje celowe w części 62 – Rybołówstwo, wykorzystano w wysokości 197.735 tys. zł na realizację: PO Ryby na lata 2007-2013 – 180.400 tys. zł, wieloletni program zbierania danych rybackich na lata 2007-2013 – 3802 tys. zł, na wykonywanie zadań instytucji zarządzającej dla osi kredytowej 5, czyli pomoc techniczna – 494 tys. zł.

Przeciętne wynagrodzenie w części 62 – Rybołówstwo, wyniosło 202 osoby. Łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 14.800 tys. zł, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 6100 zł.

Przechodzę do omówienia części 85 – Budżety wojewodów. Dochody jednostek budżetowych działu Rolnictwo i łowiectwo w 2012 r. wyniosły w tej części 284.880 tys. zł, co stanowi 107% planu. Główną pozycję stanowiły dochody powiatowych inspektoratów weterynarii za czynności urzędowe z zakresu nadzoru weterynaryjnego oraz opłaty melioracyjne wnoszone przez rolników indywidualnych z tytułu partycypacji w kosztach

związanych z wykonywaniem zadań w zakresie melioracji wodnych o charakterze szczegółowym.

Dochody w dziale Rybołówstwo i rybactwo w ramach budżetów wojewodów wyniosły 25 tys. zł i nie były planowane. Główną pozycję stanowiły dochody z najmu i dzierżawy składników mienia Skarbu Państwa oraz ze sprzedaży tychże składników.

Wydatki budżetowe w ramach budżetów wojewodów w dziale Rolnictwo i łowiectwo w 2012 r. zostały zrealizowane na poziomie 2.680.316 tys. zł, co stanowi 95% budżetu po zmianach. Wydatki bieżące zrealizowane w kwocie 2.159.839 tys. zł przeznaczono na sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych i wydatków na zadania budżetowe z zakresu rolnictwa.

W ramach budżetów wojewodów wydatki w dziale Rybołówstwo i rybactwo zrealizowano na poziomie 32.600 tys. zł, co stanowi 92,6% planu po zmianach. Wydatki bieżące zostały przeznaczone głównie na sfinansowanie kosztów funkcjonowania Państwowej Straży Rybackiej, realizującej zadania wynikające z ustawy o rybactwie śródlądowym w zakresie kontroli dokumentów upoważniających do połowu ryb i wprowadzania do obrotu.

Część 83 – Rezerwy celowe. Minister rolnictwa i rozwoju wsi w roku 2012 dysponował następującymi rezerwami celowymi: rezerwa przeznaczona na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 52.000 tys. zł, rezerwa na dopłaty do paliwa rolniczego – 688.700 tys. zł. Chcę poinformować Wysoką Komisję, że nie wykorzystaliśmy 31.200 tys. zł z tej rezerwy. Rezerwa na finansowanie WPR i WPRyb.: z zaplanowanych 3.500.000 tys. zł na finansowanie i współfinansowanie programów unijnych uruchomiono 2.893.000 tys. zł. Rezerwa na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt gospodarskich: z zaplanowanej kwoty 257.000 tys. zł wykorzystano 256.800 tys. zł, czyli można powiedzieć, że środki wykorzystano w maksymalnej kwocie.

Rezerwa na ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich: wykorzystano 68.600 tys. zł, w tym 8.500 tys. zł na zakupy inwestycyjne dla szkół rolniczych i internatów i 1.000 tys. zł na zakupy inwestycyjne dla COBORU w Słupi Wielkiej. Nie wykorzystano 31.300 tys. zł.

Rezerwę na utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, w tym 16.000 tys. zł dla spółek wodnych na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych szczegółowych, wykorzystano w wysokości 210.000 tys. zł. Dofinansowanie obchodów uroczystości 150-lecia kółek rolniczych – 500 tys. zł, środki zostały wykorzystane. Rezerwę finansowanie programów z budżetu środków europejskich wykorzystano w wysokości 246.940 tys. zł przy planowanym wykorzystaniu 3.000.782 tys. zł.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, to tyle z tych najbardziej ogólnych istotnych informacji, które chciałbym przekazać Wysokiej Komisji, jednocześnie wnosząc o życzliwe przyjęcie złożonej informacji. Dziękuję, panie przewodniczący, za wysłuchanie.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, za szczegółowe zrelacjonowanie dochodów i wydatków budżetu. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela NIK, który przedstawi analizę wykonania budżetu państwa w 2012 r. i założeń polityki pieniężnej w przedmiocie działania Komisji. Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Waldemar Wojnicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Przedstawiając analizę wykonania budżetu państwa w 2012 r. przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi, agencje rolnicze, a także wykonania wydatków budżetowych na rolnictwo przez wojewodów oraz rozdysponowania przez wojewodów rezerw celowych, chciałbym wskazać, że jest ona wynikiem przeprowadzonych przez NIK kontroli w tych jednostkach, ale także w MF i we wszystkich urzędach wojewódzkich. Analiza zbiorcza wykonania budżetu państwa w 2012 r., jak również informacja o wynikach wspomnianych kontroli zostały przekazane Wysokiemu Sejmowi. Kontrola wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich została przeprowadzona zgodnie z ustawą o NIK, obowiązującymi w NIK standardami kontroli

oraz założeniami metodycznymi kontroli wykonania budżetu państwa i obszarów zagrożonych korupcją. Ze szczegółową metodyką kontroli budżetowej można zapoznać się na stronach internetowych NIK, adresy tych stron umieszczono w przypisach do informacji.

Wysoka Komisjo, w odniesieniu do organizacji systemu księgowości w MRiRW, ARiMR, ARR oraz ANR wydaliśmy pozytywną opinię w zakresie skuteczności funkcjonowania procedur kontroli finansowej, wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz sporządzanych na ich podstawie sprawozdań finansowych. Podobnie jak w ub.r., uwagi odnośnie do rzetelności ksiąg rachunkowych i skuteczności funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczyły operacji finansowych i gospodarczych w COBORU w Słupi Wielkiej. Zastrzeżenia dotyczyły głównie postępowania z dowodami księgowymi oraz nieterminowego zamykania miesięcy gospodarczych w systemie finansowo-księgowym. Nie mieliśmy uwag do zakresu prowadzonej kontroli wewnętrznej i audytu w skontrolowanych jednostkach.

Wysoka Komisjo, panie ministrze, NIK pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w częściach, których dysponentem jest minister rolnictwa i rozwoju wsi, tj. części 32 – Rolnictwo, części 33 – Rozwój wsi, części 35 – Rynki rolne oraz w części 62 – Rybołówstwo. NIK nie wnosi istotnych uwag do realizacji budżetu państwa przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Planowane dochody wykonano prawie w 114%, a to dzięki wyższej o 131 mln zł, niż przewidywano, nadwyżce środków pieniężnych z gospodarowania mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekazanej przez ANR w części 33 – Rozwój wsi, a także wyższym prawie o 50.000 tys. zł wpływom z opłat cukrowych w części 35 – Rynki rolne. W trakcie roku planowane wydatki budżetu środków krajowych zostały zwiększone prawie o 52%, tj. o 3.000.000 tys. zł, do wysokości 8.900.000 tys. zł, chociaż należy zauważyć, że były one niższe od wydatków w 2011 r. o ponad 7%, tj. około 700.000 tys. zł. Wydatki na koniec 2012 r. zostały wykonane prawie w 99%.

Z kolei plan budżetu środków europejskich został zwiększony o 87%, do wysokości 19.300.000 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane w 99% i były wyższe od wydatków w 2011 r. o ponad 3%, tj. około 600.000 tys. zł.

W ramach części nadzorowanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi wydatki obu budżetów wyniosły łącznie 27.800.000 tys. zł i w porównaniu do 2011 r. zmniejszyły się prawie o 100.000 tys. zł. Wydatki budżetu krajowego stanowiły 31%, a wydatki budżetu środków europejskich 69% wydatków ogółem. Prawie 90% wydatków resortu rolnictwa, czyli 24.400.000 tys. zł, stanowiły wydatki na finansowanie i współfinansowanie programów z udziałem środków UE. W 2012 r. struktura wydatków była podobna jak w 2011 r. Nadal największy udział miały wydatki związane z działalnością ARiMR oraz ARR. W 2012 r. obie agencje wykorzystały 26.900.000 tys. zł.

Wysoka Komisjo, analiza budżetu wojewodów w zakresie działów Rolnictwo i łowiectwo oraz Rybołówstwo i rybactwo, została przedstawiona w 16 informacjach o wynikach kontroli opracowanych dla każdego województwa przez właściwą terytorialnie delegaturę NIK. W toku kontroli nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w realizacji dochodów oraz w przeznaczeniu i wydatkowaniu środków budżetowych w tych działach. Dochody tych działów zostały zrealizowane w łącznej kwocie 285.000 tys. zł, tj. o 7% wyższej od zaplanowanej i stanowiły 10% wszystkich dochodów uzyskanych przez wojewodów. Zaplanowane wydatki budżetu krajowego działu Rolnictwo, zostały zrealizowane w 95%, a budżetu środków europejskich w 80%. Wydatki wojewodów z dostępnego im budżetu krajowego na dział Rolnictwo wyniosły 2.700.000 tys. zł. W dziale Rybołówstwo i rybactwo wojewodowie wydatkowali 32.600 tys. zł, w tym 11.000 tys. zł na Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwo i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013. Wydatki wojewodów z dostępnego im budżetu środków europejskich na dział Rolnictwo wyniosły 428.000 tys. zł, tj. ponad 83% tego budżetu, i zostały przeznaczone, w ramach finansowania PROW 2007-2013, głównie na regulację rzek, budowę i naprawę wałów przeciwpowodziowych, a także na melioracje użytków rolnych.

Wysoka Komisjo, nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych wydatkowanych w częściach, których dysponentem był minister rol-

nictwa i rozwoju wsi. Z uruchomionych przez ministra rezerw w wysokości 3.000.000 tys. zł wykorzystano prawie 100%.

Wysoka Komisjo, panowie prezesi. NIK ocenia pozytywnie wykonanie w 2012 r. planów finansowych przez ARiMR, ARR i ANR. Agencje zgodnie z przeznaczeniem wykorzystywały otrzymane z budżetu środki finansowe. Zwrócenia uwagi wymagają jednak następujące fakty. W 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich, w planach finansowych ARiMR i ARR nie ujęto środków na realizację zadań WPR oraz WPRyb., co w ocenie NIK narusza zasadę przejrzystości finansów publicznych. Plan finansowy ARR na 2012 r. nie był zrównoważony: koszty zużycia kwalifikowanego materiału siewnego ustalono w nim na 64.000 tys. zł, a wydatki na ten cel w planie po zmianach określono w wysokości 100.000 tys. zł. ARiMR nadmiernie i ponad potrzeby planowała środki na wydatki inwestycyjne w 2012 r., które w projekcie planu finansowego oszacowano na 216.000 tys. zł, w uchwalonym planie finansowym określono na 165.000 tys. zł, a w planie po zmianach na 141.000 tys. zł. Ostatecznie wydatki te wyniosły zaledwie 97.000 tys. zł. Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, o których mówiłem wcześniej, NIK oceniła wykonanie planu finansowego przez COBORU w Słupi Wielkiej.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym jeszcze wskazać na dwie sprawy dotyczące finansowania rolnictwa i obszarów wiejskich. Po pierwsze, stopień wykorzystania przyznanych środków w ramach siedmioletniej perspektywy finansowej UE 2007-2013 jest w ocenie NIK zadowalający. Biorąc pod uwagę poziom wykorzystania środków na PROW, nie widzimy szczególnych zagrożeń dla pełnej realizacji przyznanych limitów. Według stanu na 31 grudnia 2012 r. kwota pomocy, o którą wnioskowali beneficjenci programu, oraz kwota wynikająca z zawartych umów i wydanych decyzji, wyniosły odpowiednio 108% i prawie 82% zaplanowanych kwot. W ramach realizacji Programu Operacyjnego Ryby kwota pomocy, o którą wnioskowali beneficjenci programu, oraz kwota wynikająca z zawartych umów i wydanych decyzji, według stanu na 31 grudnia 2012 r., wyniosły odpowiednio 156% i 70% zaplanowanych kwot. Oprócz wydatków programowych resort rolnictwa i rozwoju wsi w 2012 r. przeznaczył na płatności dotyczące systemów wsparcia bezpośredniego i pozostałych mechanizmów WPR łącznie 13.100.000 tys. zł. Jak co roku przypominamy o potrzebie bieżącego monitorowania i sprawdzania prawidłowości udzielonej pomocy. Prawo przeprowadzania kontroli w każdym jednostkowym przypadku w pięcioletnim okresie mają też organy kontrolne Polski i UE, co, przy niewłaściwym wykorzystaniu zwiększa prawdopodobieństwo zwrotu środków do UE.

Po drugie, utrzymuje się na wysokim poziomie stan należności w dwóch agencjach rolniczych. Stan należności na koniec 2012 r. ANR i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa wyniósł 5.600.000 tys. zł, w tym około 25% stanowiły należności trudne do wyegzekwowania. Z kolei w ARiMR należności dotyczące środków UE wyniosły około 300.000 tys. zł, w tym prawie 2/3 stanowiły należności z utrudnioną ściągalsnością. W tym aspekcie zwrócenia uwagi wymaga fakt wystąpienia w ARiMR nierozliczonych środków odzyskanych od beneficjentów funduszy unijnych. W 2012 r. Komisja Europejska nałożyła na Polskę z tego tytułu karę finansową w wysokości ponad miliona złotych, kolejną karę nałożono również w roku 2013. Chciałbym powiadomić Wysoką Komisję, że aktualnie NIK prowadzi kontrolę zarządzania należnościami finansowymi w obu tych agencjach rolniczych.

Na zakończenie pragnę poinformować, że w udzielonych na wystąpienia pokontrolne odpowiedziach adresaci odnieśli się do zawartych w nich ocen i uwag oraz przedstawili sposoby realizacji wniosków pokontrolnych. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi Waldemarowi Wojniczowi za równie szczegółowe przedstawienie sprawozdania NIK. Przystępujemy do dyskusji. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Dariusz Bąk. Proszę bardzo.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Dowiedzieliśmy się ostatnio, na jednym z posiedzeń Komisji, że w roku ubiegłym nie zostały zrealizowane wnioski na odtworzenie potencjału produkcji rolnej z tzw. programu 126, że od października około 430 takich

wniosków jest niezalatwionych. A dotyczy to osób, ludzi, gospodarstw, które ucierpiały w wyniku klęsk żywiołowych. Upłynęło już około ośmiu miesięcy. Jaka jest sytuacja w tym zakresie, dlatego że z analizy przeprowadzonej przez pana ministra wynika, że służby państwowe miały w tym zakresie obowiązki. Wiemy, że klęski żywiołowe w dalszym ciągu występują, jest wiele szkód, a pieniędzy nie ma. Co ministerstwo ma na swoją obronę, że do chwili obecnej nie zalać spraw z 2012 r., nie mówiąc już o bieżących.

Kolejna kwestia. Dowiedzieliśmy się w tej chwili z analizy przedstawionej przez pana dyrektora z NIK, że wojewodowie mieli środki na regulacje rzek, odnawianie urządzeń melioracyjnych na użytkach rolnych i tak dalej, to była niewielka kwota, bodajże pięćset kilkadziesiąt milionów złotych. Chcę zapytać – czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zrobiło wszystko, w swoim zakresie oczywiście, w takiej oto sytuacji, że dzisiaj Komisja Europejska kieruje do nas pismo, w którym powiada, że rząd Polski źle podszedł do sprawy inwestycji przeciwpowodziowych w naszym kraju. Komisja grozi, że zabierze środki z perspektywy aktualnej i z przyszłej perspektywy, jeżeli podejście polskiego rządu się nie zmieni. To jest sprawa ostatnich tygodni, że Komisja Europejska w takim tonie wystąpiła do polskiego rządu.

Ostatnie pytanie. Nie rozliczono pieniędzy odzyskanych od beneficjentów, którzy skorzystali z pomocy z UE, Komisja Europejska nałożyła kary w wysokości miliona złotych. Proszę o wyjaśnienie, czy sytuacja w tym zakresie się poprawiła, czy coś ministerstwo zrobiło, żeby tę sprawę uregulować, żeby Polska nie płaciła kar. Czy resort w dalszym ciągu tkwi w przeświadczeniu, że wszystko robi dobrze? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi. Pan minister Plocke za chwilę wróci. Jest z nami pani dyrektor Aleksandra Szelałowska, są prezesi agencji. Proszę precyzyjnie określać adresata pytania, czy chodzi o rząd, czy o którąś z agencji. Proszę bardzo, pan poseł Kowalczyk.

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Jak się patrzy na cały budżet zrealizowany w roku 2012 przez rolnictwo i na ogólną ocenę NIK, to wszystko pozornie jest w porządku – to znaczy, limity w ogólnych liczbach, pomijam wyjątki, które przed chwilą padały i które jeszcze wymienię – i wygląda nieźle. Ale trzeba pamiętać, że jest to kolejny – podkreślam, kolejny – spadek wydatków na rolnictwo w stosunku do PKB i do budżetu. Kolejny już przez wiele, wiele lat. Jest to dość istotne, bo jeśli odliczy się jeszcze Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, fundusze unijne, które w tym przypadku należy traktować trochę inaczej ze względu na to, że one przychodzą falami, że tak powiem, i bardzo trudno porównywać, szczególnie fundusze wypłacone w ramach PROW rok do roku, to jest to kolejny spadek. Stąd wiele problemów, które się pojawiają w rolnictwie i które nie są rozwiązywane. To jest skutek spadku wydatków na rolnictwo w stosunku do PKB, w stosunku do ogólnych wydatków budżetowych. Jest to zupełnie niezrozumiałe, dlatego że jeśli już jest kryzys i mamy oszczędzać, to dlaczego akurat rolnictwo zawsze oszczędza więcej niż inne działy wydatków budżetowych? Tu powinny być zachowane identyczne proporcje.

Jedno słowo pochwały za tamten rok, to znaczy, za dość dobre wykorzystanie kredytów preferencyjnych. Oczywiście, były perturbacje w ciągu roku, ale jak się patrzy z perspektywy obecnego roku i obecnych kłopotów, to akcję kredytową na poziomie trzech miliardów złotych w tamtym roku należy uznać wręcz za sukces. Czyli można powiedzieć – lepiej to już było. Czyli, lepiej już nie będzie, mimo że pan minister na poprzednim posiedzeniu Komisji mówił o tym, że będą rozmowy z ministrem finansów na temat uruchomienia na ten rok dalszej części kredytów. Przy okazji dopytam, czy to jest niezwykle pilna sprawa uruchomienia dalszej części? Porównując akcję kredytową w wysokości niespełna miliarda w tym roku do trzech miliardów w ub.r., widać, w jakiej jesteśmy sytuacji.

Na jedną rzecz chciałem jeszcze zwrócić uwagę. Chciałbym usłyszeć odpowiedź prezesa ARiMR na pytanie o znaczny wzrost zobowiązań w stosunku do roku 2011 z tytułu płatności bezpośrednich. Wszyscy rolnicy doskonale odczuli sprawę, tak to nazwijmy, bardzo gwałtownego wyhamowania wypłat płatności bezpośrednich w grudniu i prze-

niesienia ich na rok 2013. Proszę określić, co było przyczyną tego wyhamowania, bo nie podejrzewam, że niesprawność Agencji, bo ona sprawnie realizuje tego typu wypłaty. Musiały być inne przyczyny, które spowodowały zahamowanie, domyślam się, jakie, ale chciałbym to usłyszeć w sposób oficjalny. Tak naprawdę, to zostało to przeniesione na rok 2013 i jest to tylko kumulowanie problemów, a nie rozwiązywanie.

Jeszcze jedna rzecz, na którą chciałem zwrócić uwagę – PROW. Faktycznie, statystyka mówi o zadowalającym wykorzystaniu środków i przedstawiciel NIK potwierdził wykorzystanie w 108% zakładanego limitu. Bardzo dobrze, tylko że jak się przyjrzeć PROW, to on ma bardzo różne działania. Oczywiście są takie działania, jak modernizacja gospodarstw, gdzie praktycznie cała alokacja jest wykorzystana i rolnicy z wnioskami stoją w kolejce. Następne wolne środki finansowe już wchodzi i tutaj nie ma żadnego zagrożenia. Jeśli jakiegokolwiek zagrożenie wystąpi, to tylko brak środków finansowych. Chciałem jednak zwrócić uwagę na bardzo słabe, jak na obecny czas, wykorzystanie środków finansowych z programu Lider w 4 osi. Jest postęp w realizacji lokalnych strategii rozwoju w stosunku do tego, co było rok temu, ale nadal, moim zdaniem, jest zagrożone w tym działaniu wykorzystanie środków finansowych. Myślenie o tym, że wnioski są składane, jest bardzo złudne i mylące, dlatego że przy realizacji zarówno umów, jak i później realizacji płatności, wymagania stawiane np. przy realizacji lokalnych strategii rozwoju, są przy małych projektach niemal takie, jak przy dotacjach wielomilionowych. Dlatego wielu beneficjentów, albo rezygnuje z tych projektów, albo rezygnuje w znacznej części z wydatków w tych projektach, co oczywiście przyniesie odpowiednie skutki. Bez naprawy tego systemu, a w ostatnim czasie wręcz zostało to bardziej zaostrzone, istnieje obawa, że w tym działaniu środki nie będą wykorzystane.

Chciałbym jeszcze zapytać prezesa ANR, ponieważ to, że należności wzrosły w znaczący sposób, to jest oczywiste przy sprzedaży ziemi na raty, ale to, że należności tzw. trudne do ściągnięcia przekraczają już miliard złotych, to jest dość niepokojące. Chciałbym usłyszeć, skąd się to bierze, jakie działania Agencja podejmuje, aby tzw. trudne należności zrealizować?

Jeśli chodzi o fundusze na rolnictwo, to są one mniejsze, jak co roku, tak już niestety bywa. Ale z tym się łączy również problem z funkcjonowaniem instytucji rolnych. Mam na myśli przede wszystkim inspekcje i doradztwo, na które w tej chwili nakłada się coraz to nowe obowiązki, szczególnie na inspekcje, a nie daje się wyższych środków finansowych. Nie mogą, więc być dobrze realizowane zadania, które są nałożone na Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, na Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa i tak dalej. Tak naprawdę, to później odbija się, po pierwsze, na naszych możliwościach eksportowych, po drugie, na ochronie rynku. Oczywiście tego nie widać w żadnych tabelach budżetowych, ale faktycznie ma to później wielki wpływ na funkcjonowanie i kondycję naszego rolnictwa. Jeśli nadal będziemy prowadzić tak drastyczne oszczędności, to stracimy w końcu miliardy złotych. Oszczędzając teraz kwoty rzędu 20-30 milionów, możemy narazić polskie rolnictwo i polską gospodarkę na wielomiliardowe straty. Nie można do tego dopuścić.

Analizując wykonanie budżetu, trudno mieć pretensje, bo musimy pamiętać o limitach, ale chciałem podkreślić, że te limity, te przymiarki, są zdecydowanie za małe, szczególnie w tym zakresie. Może to później rodzić dalekosiężne skutki przy bezpieczeństwie żywności, przy kontrolach, przy obecnie bezpardonowej walce, jeśli chodzi o rynek Wspólnoty Europejskiej, że przypomnę przykład, jak nas Czechi oskarżały o niską jakość żywności. Jeśli nie będziemy mieli szybkich argumentów do obrony, to naprawdę będziemy tracili miliardy złotych na wspólnym rynku europejskim, jeśli chodzi o rolnictwo. To tyle uwag ogólnych.

Oczekuję na odpowiedzi na pytania, które skierowałem, szczególnie pod adresem obydwu prezesów agencji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję. Kto z państwa posłów chciał zabrać jeszcze głos? Nie słyszę. Kto z naszych gości chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Pozwolę sobie udzielić głosu.

Szanowni państwo, dla mnie wykonanie budżetu nie jest tylko suchą analizą zdarzeń księgowych, ale daje również podstawy do oceny pewnych kierunków polityki państwa wobec rolnictwa. Te zdarzenia księgowe, które zostały opisane, NIK ocenia pozytywnie w zakresie mechanizmów kontrolnych, nie stwierdza nieprawidłowości przy rozdysponowaniu rezerw, pozytywnie ocenia agencje rządowe, zwraca uwagę na brak zrównoważenia planu finansowego ARR, nadmiernie planowane wydatki inwestycyjne w ARiMR w stosunku do późniejszej realizacji, zwraca również uwagę na dużą skalę należności, w tym około 25% trudnych do wyegzekwowania, ma także zastrzeżenia do księgowania w COBORU. Ale generalnie opinia NIK jest pozytywna.

Nie widzę jednak przy tej ocenie jakichś zdecydowanych kierunków rozwoju rolnictwa, które miałyby go w następnych latach przynieść. Chcę wzmocnić to, o czym mówił pan poseł Kowalczyk. Kiedy analizujemy ogólne informacje dotyczące budżetu państwa w 2012 r. w stosunku do 2011 r., to pomimo wzrostu dochodów budżetu państwa o 3,6%, pomimo wzrostu PKB o 4,4%, w wydatkach na rolnictwo obserwujemy spadek. W wydatkach, łącznie z wydatkami unijnymi o 1%, a w wydatkach krajowych, bez wydatków unijnych, o 5%. Spadł udział wydatków na rolnictwo w wydatkach ogółem budżetu państwa, jak również udział wydatków na rolnictwo w PKB. Należy domniemywać, że konstrukcja budżetu na następny, 2014 rok, będzie jeszcze bardziej dolegliwa i będzie wskazywała dalsze zmniejszanie wydatków państwa na rolnictwo.

Chcę zadać kilka pytań, które wynikają z przedstawionych przez pana ministra danych, które otrzymaliśmy również na piśmie. Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi ma jakąś koncepcję, jakąś analizę, dlaczego nie została wykorzystana rezerwa na paliwo rolnicze? Wydaje się, że jest to mechanizm stosunkowo prosty, wdrożony wiele lat temu, do którego rolnicy się przyzwyczaili, składają bardzo proste dokumenty w najbliższym urzędzie gminy. Przypomnę, że niedawno jeszcze bardziej poprawiliśmy mechanizmy ubiegania się o zwrot akcyzy w paliwie rolniczym, przy jednoczesnym wzroście cen paliwa i tym, na co zwracają uwagę rolnicy, czyli coraz istotniejszym udziale w kosztach gospodarstwa wydatków na paliwa rolnicze. Nie rozumiem, gdzie jest wadliwość tego mechanizmu, gdzie on się w jakiś sposób zaciera, mówiąc eufemistycznie, że nie wykorzystano środków przeznaczonych w budżecie państwa na paliwo rolnicze?

Podobny problem, może nawet poważniejszy, to kwestia niewykorzystania rezerwy na ubezpieczenia, i to w sytuacji występujących klęsk żywiołowych, wobec których później często rząd jest bezradny, lub, mówiąc wprost, umywa ręce, pozostawiając rolników samych sobie – zwracał na to bardzo mocno uwagę pan poseł Bąk. Powinniśmy zrobić wszystko, aby udroźnić system ubezpieczenia majątkowego upraw i zwierząt tak, aby zminimalizować ryzyko prowadzenia produkcji przez rolników, ryzyko związane ze zdarzeniami przyrodniczymi, które stają się coraz bardziej dynamiczne. Czy może, biorąc pod uwagę niewykorzystanie rezerw państwa, rezerw, które były na ubezpieczenia społeczne, należy przystąpić do zmian w ustawie, które doprowadziłyby do urealnienia systemu wsparcia ubezpieczeń rolniczych? Dziwi również to, na co była zwracana uwaga, że nie wykorzystano środków na melioracje, skoro od dawna alarmujemy, jak ogromne są zaniedbania w tym obszarze.

Chcę również – nie będę więcej zabierał głosu w dyskusji nad tym punktem – powrócić do tematu i poprosić o bardziej precyzyjną informację o wydatkowaniu środków na finansowanie organizacji rolniczych w reprezentacji ponadnarodowej. Przypomnę, że Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi niedawno bardzo szczegółowo zajmowała się tą kwestią i zakończyliśmy dyskusję taką konstatacją, że zaczekamy na bardziej szczegółowe wyjaśnienie ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie poprawności, bądź nie, wydatkowania środków na wsparcie dla organizacji rolniczych przy ocenie wykonania budżetu za 2012 r. Przypomnę, że wcześniejsze wydatkowanie tych środków za lata minione, poza rokiem 2012, były ocenione generalnie pozytywnie, jest na to również stosowna opinia NIK. Rokiem, który wzbudził nasz ogromny niepokój, czy te środki są odpowiednio wydatkowane, czy są kierowane na wsparcie organizacji rolniczych, które, moim zdaniem, jest jak najbardziej zasadne i potrzebne, bo państwo polskie powinno wesprzeć swoje organizacje rolnicze w dobrym reprezentowaniu interesów polskich rolników na forum europejskim. Ale niepokój odnośnie do 2012 r. pozostaje.

stał, dlatego ustaliliśmy, że Komisja podejmie działania dopiero wtedy, kiedy wysłucha informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi w zakresie realizacji wydatków budżetowych w tym punkcie w 2012 r. i w zależności od tego podejmie stosowne działania. To pytanie o stan wydatków na organizacje rolnicze w 2012 r. jest jak najbardziej zasadne. Tyle moich pytań.

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Polak.

Poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, panie ministrze. Jedno pytanie, które ogólnie można odnieść do materiału NIK. W informacji rzuca się to w oczy i dlatego chciałbym zapytać pana ministra – czym były spowodowane blokady wydatkowania określonych środków w poszczególnych częściach budżetu, w zasadzie we wszystkich częściach? Były to środki dość znaczące, kwoty nawet ponadstumilionowe. Czym, panie ministrze, te blokady były spowodowane?

Odnosząc się do wątku, który poruszył przed chwilą przewodniczący Komisji, pan poseł Ardanowski, wątku dotacji dla organizacji rolniczych. Pan przewodniczący wspominał, że w poprzednich latach nie było wątpliwości pokontrolnych. Znalazłem tutaj taką informację, że ministerstwo na początku 2012 r. przeprowadziło kontrolę w Krajowej Radzie Izb Rolniczych i sformułowało pewne zalecenia pokontrolne, właśnie w kwestii przekazywania środków, o których mówimy. Czy te zalecenia zostały zrealizowane przez KRIR, czy też nie? Czy w konsekwencji, niezrealizowanie tych zaleceń nie odprowadziło do sytuacji, o której dzisiaj mówimy?

Pytanie szczegółowe w odniesieniu do informacji zawartej w materiale Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który mam przed sobą. Może nie chodzi o dużą kwotę, ale jednak rzuciła mi się w oczy w dziale 32 – Rolnictwo, rolnictwo ekologiczne na stronie 18. Nie była to wielka kwota w wydatkach zaplanowanych, 6 mln zł, i decyzją ministra rolnictwa i rozwoju wsi została znacząco zmniejszona, bo praktycznie aż o połowę. Czym było spowodowane ograniczenie tej, i tak niewielkiej, kwoty na rolnictwo ekologiczne?

Chciałbym jeszcze dopytać o dział 62 – Rybołówstwo i o znaczne zwiększenie wydatków z 62 mln do ponad 180 mln zł. Wprawdzie jest odniesienie się do tego, na co pieniądze zostały przeznaczone, m.in. na pomoc publiczną z tytułu zaprzestania działalności połowowej, bo jeśli jest to związane z inwestycjami w portach rybackich, to jest to jak najbardziej rzecz zrozumiała. Chciałbym zapytać, czy to zaprzestanie działalności połowowej w jakiś sposób wynika z problemów, które przyniósł ze sobą jednak rurociąg *North Stream*? Czy to wsparcie jest związane z funkcjonowaniem rurociągu?

Jeszcze temat, o który już kiedyś pytałem, ale nie otrzymałem odpowiedzi. Czy rządowi polskiemu udało się wynegocjować jakieś znaczące kwoty odszkodowań dla polskich rybaków w związku z budową i funkcjonowaniem tego rurociągu? To może tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę najpierw panów prezesów o udzielenie odpowiedzi w sprawach, które były adresowane do agencji, jeżeli uznają, że jest taka potrzeba, a później o podsumowanie pana ministra. Który z panów prezesów pierwszy? To może ARR na początek? Proszę bardzo.

Prezes Agencji Rynku Rolnego Radosław Szatkowski:

Nie było do mnie pytania.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Nie było? Dobrze. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, proszę bardzo.

Zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Jarosław Wojtowicz:

Zanotowałem kilka pytań skierowanych wprost do mnie. Pierwsze – pan poseł Kowalczyk zapytał o wzrost zobowiązań z tytułu płatności bezpośrednich. Te zobowiązania rzeczywiście istniały w dniu 31 grudnia 2012 r. i musiały być ujęte w księgach. To wynikało z faktu, że przygotowywaliśmy się do akcji wypłat płatności bezpośrednich jeszcze za grudzień, znacznie większych niż, jak się potem okazało, możliwości finansowania z budżetu państwa. Te wypłaty, czyli zobowiązania Agencji wobec rolników, zostały zre-

alizowane zaraz po Nowym Roku, w styczniu i lutym. Dzisiaj realizacja wynosi już 98 czy 99%. Wszystkie zobowiązania zostały wypłacone. Trzeba pamiętać, że terminy płatności upływają 30 czerwca roku następnego. Rzeczywiście jednak było tak, że gdy sytuacja budżetu państwa pozwalała na płacenie od razu na początku, w grudniu, to płaciliśmy zobowiązania, dlatego taka sytuacja w latach poprzednich nie występowała w takiej skali, jak w roku 2012. Sama kasowa ich realizacja została przesunięta na okres po nowym roku i została wykonana w terminie wynikającym z ustawy.

Pan poseł Bąk zwrócił uwagę na karę miliona złotych za środki nierozliczone, skumulowane na rachunkach Agencji. Spieszę donieść, że w sprawozdaniu zaistniała pewna nieścisłość. Nie mam pretensji do NIK o tę nieścisłość. To nie tyle jest kara, ile kwestia przesunięcia finansowania. Te środki leżą na rachunku Agencji, zostaną rozliczone w ciągu najbliższych kilku miesięcy i wtedy sprawa zostanie zamknięta. One wynikają z długich postępowań administracyjnych w sprawie o ustalenie zwrotu. Te postępowania zakończą się w najbliższym czasie, a środki zostaną rozliczone i przesunięte z rachunku agencji do budżetu państwa. W ten sposób budżet odzyska środki potrącone przez Komisję, czyli finansowanie krajowe wyjdzie na zero. Z jednej strony Komisja mówi: wstrzymujemy finansowanie unijne na milion złotych, co NIK określiła jako karę, z drugiej strony te same środki zostają na rachunkach Agencji. One zostaną rozliczone z budżetem i budżet wyjdzie na zero. Tak to wygląda, gdy chodzi o ten milion złotych ze środków, które zostają na rachunkach Agencji.

Było jeszcze pytanie o program Lider. Jest on zaangażowany w podpisanych umowach na 68%, w realizacji kasowej na około 37%. Trzeba pamiętać, że mamy jeszcze jakiś czas do końca programu, a obłożenie wnioskami pozwala na zrealizowanie kwoty limitu. Tutaj zagrożenia nie widać. Trzeba przy tym pamiętać, że tę oś realizują urzędy marszałkowskie. Ponieważ złożone wnioski przekraczają kwotę limitu, nie widzimy specjalnego zagrożenia jego wykorzystania. Trzeba też pamiętać o zasadzie L+2, czyli o tym, że z zawartych jeszcze w tym roku umów kwoty będą wypłacane w latach 2014-2015, środki na pewno zostaną wykorzystane.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeżeli będą jeszcze dodatkowe pytania posłów, to za chwilę udzielię panu głosu. Proszę pana ministra o odniesienie się do tych wszystkich uwag, które były zgłaszane. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Płocke:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, chciałem podziękować za wszystkie pytania, które w czasie tej debaty zostały zgłoszone, a które dotyczą realizacji budżetu w roku 2012 w tej części, której dysponentem jest minister rolnictwa i rozwoju wsi. Chciałbym się odnieść do kilku uwag szczegółowych.

Po pierwsze, kwestia paliwa rolniczego. Informuję Wysoką Komisję, że rzeczywiście w roku 2012 wykorzystanie było na poziomie 688.000 tys. zł i dlatego ten poziom tak określono, że takie było zapotrzebowanie rolników. Przypomnę też, że zmieniono ustawę w tym względzie i, po pierwsze, mamy inne terminy składania wniosków – o miesiąc szybciej, po drugie, w tym roku zmieniliśmy też zasady, które będą obowiązywać w nowym programie, a więc rozszerzamy go w jakimś sensie. Ten program będzie obowiązywał do końca roku 2014, zgodnie z rekomendacją Komisji Europejskiej, ponieważ nie ma jeszcze stosownych regulacji unijnych dotyczących krajowych instrumentów wsparcia.

Chcę zwrócić uwagę, że wykorzystanie środków finansowych w roku 2013 jest już na poziomie 475.000 tys. zł z planowanych 720.000 tys. zł, czyli jest wyraźny wzrost w stosunku do roku ubiegłego. Spodziewamy się, że środki, które były zaplanowane, mogą być wykorzystane w stu procentach. To tyle, jeżeli chodzi o kwestię dotyczącą paliwa rolniczego.

Sprawa melioracji. Panie przewodniczący, melduję, że 210.000 tys. zł rezerwy celowej wykorzystaliśmy w 100%, łącznie z zagwarantowaniem 16.000 tys. zł dla spółek wodnych.

Trzecia sprawa, która dotyczy udziału polskich organizacji w strukturach europejskich w ramach COPA-COGECA. Chcę poinformować, że na rok 2012 była to dotacja

w wysokości 4000 tys. zł. Rozliczono do dziś 3.728.615 zł, z kwoty brakującej zwrócono 10.641 zł, do zwrotu pozostaje 260.744 zł. Informuję Wysoką Komisję, że minister będzie dochodził tej kwoty od Krajowej Rady Izby Rolniczych. Taka umowa została podpisana między ministrem a KRIR, która z mocy ustawy jest strukturą wiodącą przy realizacji wszystkich działań związanych z udziałem naszych organizacji w organizacjach ponadnarodowych. Będziemy bardzo konsekwentni w tej sprawie, tym bardziej, że była ona przedmiotem dyskusji na wcześniejszym posiedzeniu Wysokiej Komisji. Nie chcemy popełnić błędu.

Były też pytania, w jaki sposób te organizacje będą w przyszłości finansowane. Rozumiem intencję Komisji, że ten mechanizm powinien być utrzymany. Chcę poinformować jeszcze raz, że minister rolnictwa i rozwoju wsi nie będzie przygotowywał projektu ustawy, ponieważ już wiemy, że piętrzą się kłopoty i byłby problem z uzgodnieniem tego projektu na poziomie międzyresortowym.

Co do kwestii dotyczących PO Ryby na lata 2007-2013 informuję Wysoką Komisję, że w tym programie mamy do rozdysponowania prawie 980.000 tys. euro. Jeżeli chodzi o realizację zadań opisanych w 1, 2 i 3 osi, to realizuje je ARiMR. Zaangażowanie środków jest bardzo wysokie. W przypadku osi 1 – Modernizacja floty, zaawansowanie jest na poziomie prawie 90%, a więc jest bardzo wysokie. Oś 2 – Przetwórstwo, chów i hodowla, tu zaczęliśmy realizować program dotyczący dopłat do działań wodno-środowiskowych, przypomnę, jest to program pięcioletni. Środki zostały już rozdysponowane. Co do przetwórstwa, to mamy również dobre informacje, ponieważ gdyby było więcej pieniędzy, nawet trzy razy więcej, to przetwórcy też by je zużyli. Zmiany, które zauważył pan poseł Polak, wynikają z faktu, że zapotrzebowanie na te środki jest duże, a to oznacza, że do końca tej perspektywy te pieniądze z pewnością będą w stu procentach wykorzystane.

Bardzo ważny jest dla nas projekt związany z funkcjonowaniem lokalnych grup rybackich, a więc oś 4. Instytucją pośredniczącą są urzędy marszałkowskie. Wspólnie z organizacjami rybackimi, społecznymi, samorządowymi, w każdym województwie jest realizowany minimum jeden program przez jedną lokalną grupę rybacką. To oczywiście oznacza, że jest duże zapotrzebowanie na środki finansowe na aktywność i aktywizację regionów zależnych od rybactwa bądź rybołówstwa. Dlatego te środki były wykazane, bo to było dofinansowanie na zadania wynikające z PO Ryby na lata 2007-2013. Jest również jeden punkt w osi 1 – środki na wypłatę rekompensat za czasowe zawieszenie działalności połowowej. To dotyczy realizacji programu węgorzowego. Przypomnę, że od 15 czerwca do 15 lipca jest czas ochronny i rybacy mają możliwości uzyskania stosownej rekompensaty, jeżeli wstrzymają się od połowów węgorza w tym okresie.

Co do odszkodowań, jeżeli chodzi o budowę gazociągu *North Stream*. Informuję, że jeżeli chodzi o pierwszą nitkę, organizacje rybackie nie zgłaszały się o pomoc prawną. Wiemy, że dwie organizacje podpisały stosowne umowy z Gazpromem na wypłatę odszkodowań i ta umowa jest realizowana. Obecnie trwają prace przy projektowaniu drugiej nitki gazociągu. Z tego, co wiadomo, nasza administracja, mówię o administracji ministerstwa, będzie uczestniczyć w tych pracach, żeby mieć orientację, jakie będą możliwości dyskusji i ewentualne odszkodowania. Na razie za wcześnie o tym mówić, ponieważ te prace dopiero się rozpoczynają. Będziemy na bieżąco informować opinię publiczną o ewentualnych ustaleniach czy zobowiązaniach inwestora wobec polskich organizacji rybackich i w ogóle Polski.

Jeżeli chodzi o szczegółowe pytania, które dotyczyły blokowania środków finansowych, to poprosiłbym panią dyrektor Szelańską, żeby wytłumaczyła jeszcze raz wszystkie szczegóły związane ze zgłoszonymi pytaniami.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelańska:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, blokady zostały dokonane w momencie, kiedy było już jednoznacznie określone, że środki nie zostaną wykorzystane, ale też z powodu zmieniających się przepisów prawa w 2012 r. Jednym z powo-

dów zablokowania 65.000 tys. zł ARR było przejęcie płatności uzupełniających z tytułu skrobi i tytoniu przez ARiMR. W związku z tym ARiMR na wypłaty dla rolników dopłat uzupełniających do tytoniu i do skrobi uzyskiwała środki z rezerwy celowej. Nawet w ARR, której środki były zapisane w budżecie, 65.000 tys. zł, nie zostały w stu procentach wykorzystane. Środki te zostały zablokowane po to, żeby następnie utworzyć z nich rezerwę celową, z której środki zostały przeniesione dla ARiMR na realizację programu pomocy dla rolników, którzy ponieśli szkody z tytułu złego przezimowania roślin. Dla przypomnienia, na ten program zaproponowano 140.000 tys. zł – 65.000 tys. zł z Agencji, reszta z rezerwy z pozycji 4., czyli na skutki klęsk żywiołowych. Program ten został w ARiMR zrealizowany na kwotę 122.000 tys. zł. W związku z tym blokada została właściwie wykorzystana. Pozostałe dwie blokady – 55.300 tys. zł z ARiMR i 13.100 tys. zł z ARR, to były środki, które w ramach oszczędności realizacji przez obie agencje wydatków, bardzo skrupulatnie i oczywiście zgodnie z ustawami, z wyborem najniższych ofert, mogły być zablokowane po to, żeby można było z tych blokad tworzyć rezerwy na zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa, które służą potem również do realizacji wydatków w rolnictwie, jeżeli taka jest potrzeba.

Chciałam się jeszcze odnieść do pytania pana posła Bąka o odtworzenie produkcji zniszczonej na skutek klęsk żywiołowych i o niezrealizowane wnioski w ramach działania 126 PROW. Wystąpiliśmy do Komisji Europejskiej o zgodę na przeniesienie 31.500 tys. euro z innych działań PROW na działanie 126, czyli na odtworzenie. Ta kwota zapewniłaby w 100% realizację wszystkich zaakceptowanych i zweryfikowanych przez ARiMR wniosków o pomoc, jak również umożliwiłaby nabór wniosków w związku z tegorocznymi klęskami, które następują na coraz szerszą skalę. Tak jest to procedowane. Proces zmiany przeznaczenia środków w ramach PROW i alokowanie jakichkolwiek kwot, to wyjątkowo trudna sprawa procedowana przez KE, która wymaga dalszych zabiegów. Oczywiście na bieżąco, jeżeli jest taka potrzeba, możemy informować Komisję, jak sprawa się ma. Natychmiast po odblokowaniu i alokacji tej kwoty, będą zrealizowane wszystkie stare wnioski i będzie można rozpocząć nabór nowych wniosków z bieżącego roku.

Jeżeli chodzi o dopłaty do kredytów inwestycyjnych, pytał o to pan poseł Kowalczyk, to w 2012 r. zaplanowaliśmy w ARiMR 781.000 tys. zł na ten cel, ale ze względu na utrzymujące się wysokie redyskonto, kwota dopłat została podwyższona do 824.200 tys. zł i taka została zrealizowana na dopłatę do kredytów inwestycyjnych, przy akcji kredytowej, która przekroczyła 3.000.000 tys. zł.

Jeżeli chodzi o rok bieżący, to może pan minister powie, jakie są najświeższe informacje. To chyba wszystko, co zdążyłam zanotować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. To trudne pytanie, dotyczące kredytów na ten rok nie padło, ale jeśli pan minister chce odpowiedzieć... Padło? Przepraszam bardzo. Prosimy o odpowiedź, jak będzie z kredytami preferencyjnymi w tym roku, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Płocke:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Na ostatnim posiedzeniu Komisji stwierdzono, że minister rolnictwa i rozwoju wsi zmodyfikował wniosek dotyczący udzielenia kolejnej transzy na preferencyjne kredyty inwestycyjne. Jest duża szansa, jesteśmy po rozmowach z ministrem i wicepremierem Rostowskim w tej sprawie, że do końca tego tygodnia powinna być wypracowana pozytywna decyzja. To będzie dodatkowo około 2.000.000 tys. zł akcji kredytowej.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję za tę informację, będziemy to na bieżąco monitorowali. Chcę zwrócić uwagę, że mówiąc o wykorzystaniu środków na melioracje, odnosiłem się do budżetów wojewodów. W dokumentach, które państwo przedstawili, które były już przez pana posła Polaka oceniane, w wykonaniu, na prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa było zaplanowane 59.500 tys. zł, wykonano niecałe 55.000 tys. zł, czyli 92%, a w wydatkach na melioracje wodne było zaplanowane 421.000 tys. zł, a wykonanie 372.000 tys. zł, czyli 88%. Co spowodowało, że w sytuacji drastycznego braku środków na działania związane

z ratowaniem melioracji – już nawet nie jesteśmy w stanie odtworzyć ubytku melioracji, które otrzymaliśmy w spadku po Niemcach – te środki nie zostały wydatkowane?

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:

Panie przewodniczący, odnosilem się do rezerwy celowej, która jest w budżecie ministra rolnictwa i rozwoju wsi na poziomie 210.000 tys. zł. Na to mamy bezpośredni wpływ, dlatego też środki były wykorzystane w 100%, a co do środków związanych z budżetami wojewodów, to poprosiłbym panią dyrektor Szelańską o krótki komentarz.

Dyrektor Departamentu Finansów MRiRW Aleksandra Szelańska:

Trzeba połączyć środki europejskie i środki krajowe. Jeżeli połączymy w melioracjach te środki, to łącznie zostały zrealizowane zadania na kwotę 924.317 tys. zł, tak, że jest to bardzo wysoka kwota. A jeśli chodzi o prace geodezyjne... Jeszcze może uzupełnię, że przy kwocie 924.317 tys. zł, na melioracje wydatkowano z budżetu krajowego 551.583 tys. zł, a z budżetu europejskiego 372.734 tys. zł.

Jeżeli chodzi o prace geodezyjno-urządzeniowe, ze środków krajowych wydatkowano na nie 37.095 tys. zł, a ze środków europejskich 54.911 tys. zł. Po raz pierwszy w pracach geodezyjnych mamy tak dobre wykorzystanie środków europejskich, czyli realizowane są projekty, które są finansowane.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Jeszcze pan poseł Borkowski i pan poseł Bąk, i będziemy powoli kończyć.

Poseł Krzysztof Borkowski (PSL):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, państwo posłowie, panie ministrze. Chciałem zapytać o wartość dodaną. Pan mówił, że jest taki duży nabór, a z tego co wiem, ostatni nabór przekracza 200% i przedsiębiorcy pytają, jakie mają szanse, bo rozumiem, że grupy producenckie mają znacznie większą szansę. Korzystając z tego, że jest ARiMR, myślę, że dostanę odpowiedź. Również przedstawiciele grup pytają o to samo.

Następne pytanie – czy w PO Ryby będzie nabór na inwestycje, czy jeszcze zostały jakieś środki w tym roku? Spodziewaliśmy się, że to będzie w czerwcu, w tej chwili nie ma, ale korzystając z okazji chciałem o to zapytać, żeby potem udzielić na spotkaniach informacji.

Na przyszły okres programowania, jeżeli będziemy się starać – może w przyszłość wybiegam – warto pokusić się, żeby w grupach producenckich, jeżeli są składane wnioski, również były zakłady przetwórcze. Dzisiaj wiele grup na różnych rynkach stało się graczami i niekoniecznie pomagają, a wręcz przeszkadzają w organizacji rynku. Warto byłoby, żeby była grupa, zakład przetwórczy, bo grupa konkuruje, a potem, jak są kłopoty i nikt nie chce kupować, bo gdzieś się zaopatrzył w inny towar, to grupa idzie do ministra, czy rolnicy idą do ministra i mówią, jak to minister źle działa. Dobrze byłoby, żeby ten rynek był stabilny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Dariusz Bąk.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Usłyszeliśmy odpowiedź pani minister na pytanie, dlaczego niezrealizowane są wnioski o odtworzenie potencjału produkcji rolnej w gospodarstwach, które ucierpiały w wyniku klęsk żywiołowych, powodzi, gradobicia i tak dalej. Szanowni państwo, nie może być tak, że dziewięć miesięcy upływa od złożenia wniosków i nie ma pieniędzy. Dzisiaj jest kolejnych kilka tysięcy wniosków, które są w drodze albo już dotarły, a pieniędzy nie ma. Nasuwa się takie powiedzenie – kogo nie boli, temu powoli. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi powinno być zainteresowane tymi dramatami, które przeżywają polscy rolnicy. Stwierdzam wprost – jest tu jakaś pokrętna gra. Minister rolnictwa i rozwoju wsi Stanisław Kalemba wychodzi na konferencji prasowej, uspokaja wszystkich, że wszystko w porządku, a tu się okazuje, że po prostu nie ma pieniędzy. Tam ludzie przeżywają dramaty. Czy wy to rozumiecie, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi? Bo wygląda na to, że nie rozumiecie. Nie można czekać w nieskończoność. Tam jest potrzebna natychmiastowa pomoc,

bo jest przerwana produkcja rolna, całkowicie zniszczone gospodarstwa, a wy dziewięć miesięcy przetrzymujecie sprawę i uważacie, że wszystko w porządku? Co zrobiliście konkretnego, żeby przyspieszyć rozwiązanie sprawy, żeby ludziom dać pieniądze? Nie widać tych działań. Są za to jakieś absurdy opowiadane przez ministra Kalembę. Mówię to wprost: w „Sygnałach dnia” w Polskim Radiu i na konferencji prasowej wszystko jest, wszystko w porządku, a nie ma nic. Nie ma żadnej pomocy socjalnej dla poszkodowanych rolników, nie ma na remonty tysięcy uszkodzonych budynków, nie ma na odtwarzanie potencjału produkcji rolnej w gospodarstwach. Jest to nie w porządku, ponieważ dotyczy roku 2012, dlatego w tym miejscu o tym mówię.

Kolejna sprawa. Nie odpowiedziano mi na pytanie – co ma do powiedzenia, jako przedstawiciel rządu, minister rolnictwa i rozwoju wsi, co zrobiliście, aby dzisiaj wybronić się przed tym, że źle spożytkowano unijne pieniądze na ochronę przeciwpowodziową? Komisja Europejska mówi wprost – Polska nie wykorzystwała możliwości stworzenia zintegrowanego podejścia do ochrony przeciwpowodziowej. Polsce trzeba zabrać pieniądze z perspektywy 2007-2013 na cele ochrony przeciwpowodziowej. Nie da się pieniędzy na ochronę przeciwpowodziową na lata 2014-2020. Donosiła o tym „Gazeta Prawna”. Dlatego pytam. Przecież macie wielkie dorzecza, obszary wiejskie to jest 90% powierzchni kraju. Dlaczego nie odpowiadacie, co zrobiliście, żeby coś takiego, jak odebranie miliardów, nie spadło na Polskę, bo to chodzi o miliardy złotych. Dzisiaj nie wykorzystujecie pieniędzy na meliorację, na urządzenia melioracyjne, a śmieszna kwota jest wykorzystywana przez wojewodów na regulację rzek. Jak są potrzebne głosy wyborcze, to wtedy i premier się zjawia, i obiecuje, a jak trzeba konkretnie zarządzać państwem, to go nie ma. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Piotr Walkowski.

Poseł Piotr Walkowski (PSL):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Mam sprawę dotyczącą tej Komisji, ale najpierw małe *ad vocem*. Przeciwpowodziowe pieniądze są w Ministerstwie Środowiska, więc myślę, że powinniśmy się zwrócić do Ministra Środowiska w sprawie niewykorzystanych środków. Druga kwestia, tak na gorąco, w 2012 r. sam byłem pokrzywdzony wymarzeniami, wycenionymi na 350 tys. zł i stosowną pomoc otrzymałem. Otrzymali ją również rolnicy w moim województwie. Dlatego nie wiem, o jakich sprawach mówi poseł przedmówca.

Czuję się zobowiązany do pewnej informacji, ponieważ wczoraj uczestniczyłem w posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Rodziny w kwestiach przyjmowania sprawozdań finansowych KRUS. Wydatki oceniane są w tej Komisji. Chciałem poinformować szanownych członków Komisji, że – w ramach parlamentu są różne głosy, różne grupy głoszą, że KRUS źle sprawuje swoje obowiązki – sprawozdanie zostało przyjęte jednogłośnie, bez żadnego głosu sprzeciwu. Również kontrola NIK za rok 2012 była pomyślna, jeżeli chodzi o KRUS. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz pan poseł Henryk Kowalczyk. Proszę bardzo.

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Panie przewodniczący. Jeśli patrzymy, panie pośle Walkowski, z perspektywy posła na otrzymywanie odszkodowań nie za te szkody, o których mówił pan poseł Bąk, to nie jest to dobrze. Myślę, że trzeba słuchać uważnie, o które szkody chodzi, nie o wymarzenia w tym przypadku. To, że poseł otrzymał, to nie znaczy, że wszyscy poszkodowani rolnicy otrzymali. Ja bym takich porównań nie dawał i w takiego adwokata się nie bawił.

Chciałem zwrócić uwagę, że pan przewodniczący nie poprosił prezesa ANR o odpowiedź na pytania o te trudne, ponadmiliardowe zobowiązania. Co Agencja w tym kierunku robi? Jak one powstają? Jakie czynności się wykonuje, żeby je zmniejszyć?

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Czynię to w tej chwili. Proszę przedstawiciela ANR o odpowiedź.

Dyrektor Zespołu Finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych Ryszard Brzezik:

Ryszard Brzezik, dyrektor finansowy Agencji. Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o należności – bo zaczęliśmy od przyrostu należności Agencji ogółem, jak zauważył poseł Kowalczyk – ich wzrost jest skutkiem coraz większego rozkładania na raty. Ale wracając do należności, które zapadły w 2012 r. Z kwoty 2.372.000 tys. zł zostały spłacone 2.303.000 tys. zł, a więc ponad 97%. Z tych niewpłaconych 97.000 tys. zł 22.000 tys. zł zostały przedłużone, 2000 tys. zł umorzone, a o 2000 tys. zł obniżono dzierżawcom z tytułu klęsk żywiołowych, losowych. Pula trudnych do spłacenia należności w 2012 r. powiększyła się o 41.000 tys. zł.

Przepraszam za ten wywód, ale pozwoli mi on wyjaśnić mechanizm, który powoduje, że należności z tytułu zawieranych przez Agencję umów sprzedaży i dzierżawy z roku na rok narastają i osiągnęły już kwotę ponad 1.100.000 tys. zł. Jest to dziedzictwo całej 20-letniej działalności Agencji. W 2012 r. przyrosło czterdzieści kilka milionów złotych, z tych zaległych, trudnych należności, windykowano 108.000 tys. zł, ale jest rzeczą oczywistą, że z tytułu przyrostu odsetek ustawowych, przeszacowania należności wyrażonych w jednostkach naturalnych, ta kwota przyrasta z roku na rok. Mimo że, jak mówię, z tytułu należności bieżących te kwoty są generalnie mniejsze niż windykowane.

Jest kłopot z dwiema nowymi kategoriami należności, a mianowicie, z tytułu tzw. bezumownego użytkownika – z tym zjawiskiem mamy od kilku lat do czynienia i to jest skutek głównie niezwracania nieruchomości przez dzierżawców, z którymi rozwiązano umowę – bądź też wchodzenia na grunty Agencji w celu uzyskania dopłat obszarowych. Z tego tytułu należności Agencji w 2012 r. wyniosły 108.000 tys. zł, z tego: z tytułu bieżących spłat 26.000 tys. zł, z lat poprzednich 82.000 tys. zł. Spłacono 12.000 tys. zł. Z tym, że jeżeli chodzi o bieżące, to wskaźnik jest wyższy niż zaległe.

Co zrobiono? Dzięki zmianom ustawowym zostało podpisane porozumienie między ANR i ARiMR, co da nam wgląd we wnioski składane przez bezumownych użytkowników do ARiMR, jeśli są takie. Będziemy mogli w większym stopniu zidentyfikować tych użytkowników. Czym innym są nasi kontrahenci, którzy zawierają z nami umowy sprzedaży czy dzierżawy, a czym innym bezumowni użytkownicy. Ta sytuacja się poprawia, zarówno jeśli chodzi o wielkość zajmowanego obszaru przez bezumownych użytkowników, jak i ściągłość należności.

Jest również pula należności Agencji w wysokości 248.000 tys. zł z tytułu użytkownika wieczystego. Jest to problem lokalny, dotyczący obszarów dwóch oddziałów terenowych. Tutaj Agencja jest tylko miejscem, gdzie te należności powinny być wnoszone bez wezwania w każdym przypadku, jeśli chodzi o użytkownika wieczystego. One są często niewnoszone, dlatego że Agencja jest nieuznawana jako prawidłowe miejsce wpłaty, bądź wysokość należności jest kwestionowana. Musimy przejść całą procedurę sądową, zwykle Agencja wygrywa procesy windykacyjne. Niemniej, to się przesuwa w czasie i ściągłość w tym przypadku również nie przekracza 20% należności, z należnych 248.000 tys. zł uregulowano czterdzieści kilka milionów złotych.

Trzeba też powiedzieć, że następuje proces rozdrobnienia partnerów użytkownika wieczystego. Klasyczny przykład to grunty w obszarze Warszawy: jeden użytkownik wieczysty zainwestował, przekazał mieszkańcom i mamy w tej chwili tysiące płatników użytkownika wieczystego, bo nastąpiło zwielokrotnienie użytkowników. Prowadzi to często do tego, że w miejsce jednego płatnika mamy ich kilka tysięcy. To jest jedna z przyczyn tego, że coraz trudniej w postępowaniu windykacyjnym dochodzić należności.

Co czynimy? Wystąpiliśmy do ministra finansów o odpowiednią interpretację, jeśli chodzi o zaangażowanie w tej sprawie urzędów skarbowych, tak, aby nasze należności traktować w sposób analogiczny, jak należności podatkowe. Tyle tytułem wyjaśnień, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Coraz więcej głosów w dyskusji, a już sądziłem, że będziemy powoli konkludować. Ale taki jest przywilej posłów. Pan poseł Walkowski, proszę bardzo.

Posel Piotr Walkowski (PSL):

Panie przewodniczący, bardzo przepraszam, ale mam prośbę, żeby nie dopuszczać do takiej dyskusji, w której są wątki osobiste pod moim adresem, że jako osoba publiczna, wykonująca mandat posła, mam pewne przywileje. Sam stoję na straży przestrzegania prawa i procedur, które są przyjęte przez parlament w kwestiach dotyczących postępowania, jeżeli chodzi o uzyskanie pomocy. One są przestrzegane i szczególnie w Wielkopolsce te procedury są prowadzone w transparentny sposób. Nie chcę tutaj dyskutować, ale prosiłbym, żeby w przyszłości takie inwektywy pod moim adresem nie padały, ponieważ będę zmuszony zastosować inny sposób dochodzenia zadośćuczynienia za niestosowne inwektywy, które padły pod moim adresem na tej sali.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panu posłowi zawsze takie prawo przysługuje. Wyjaśnijcie, panowie, to między sobą. Rozumiem, że o całkiem inne szkody chodziło w wypowiedzi pana posła Bąka, o te szkody, które niedawno wystąpiły w części woj. mazowieckiego, gdzie...

Posel Piotr Walkowski (PSL):

Posel Bąk mówił, że nie są uregulowane szkody z 2012 roku.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Proszę bardzo, jeszcze pan poseł Kowalczyk.

Posel Henryk Kowalczyk (PiS):

Panie przewodniczący, panie pośle Walkowski. Ponieważ pana posła nie było od początku, podkreślam – nie o te szkody chodziło i stąd to nieporozumienie. Jeśli chodzi o osobiste wątki, to pan poseł rozpoczął od tego, że pan otrzymał. Ja żadnych osobistych wątków nie poruszałem. Nie o te szkody chodziło. Po prostu ci rolnicy, o których mówił pan poseł Bąk... Rok 2012 trwa od 1 stycznia do 31 grudnia. To jest dwanaście miesięcy różnego rodzaju szkód, przez cały rok było kilka. Naprawdę trzeba być od początku, żeby mówić o wspólnych rzeczach. Jeśli się mówi o dwóch różnych sprawach, to stąd nieporozumienia. Ci rolnicy, o których mówił pan poseł Bąk, odszkodowań nie otrzymali. To nie dotyczyło wymarzeń.

Posel Dariusz Bąk (PiS):

To dotyczyło powodzi, gradobicia, nawalnych deszczy. 430 wniosków z ubiegłego roku na odtworzenie potencjału produkcji rolnej jest niezrealizowanych. Dzisiaj kolejne czekają. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dobrze, panowie, o różnych sprawach rozmawialiśmy. Widzę, że pan poseł Babalski jest zdeterminowany, żeby zabrać głos. Proszę bardzo.

Posel Zbigniew Babalski (PiS):

Mocno nie, panie przewodniczący, ale wystąpienie przedstawiciela ANR spowodowało, że choć miałem nie pytać, zapytam chyba już po raz czwarty czy piąty. Do pana ministra kieruję pytanie odnośnie do dopłat bezpośrednich. Jeśli chodzi o bezumowne użytkowanie, podawałem przykład, a posłowie potwierdzili, że nie tylko w woj. warmińsko-mazurskim przyjeżdżają na platformach agregaty, wjeżdżają na ziemie Skarbu Państwa, później stawiają jednego czy dwóch świadków, idą do ARiMR i Agencja wypłaca, według mnie nienależne, pieniądze – jest to grabież majątku. Panie ministrze, czy w tej materii resort coś robi? Podawałem gotowe rozwiązanie, chyba w art. 7 ustawy o ARiMR o dopłatach trzeba tylko dopisać, że trzeba przedstawić dowód władania ziemią i dopiero na tej podstawie można by wypłacać. Teraz prawdopodobnie wszystko jest już pozamiatane, ale mamy następne wyroki, następne dopłaty. Warto się tym tematem zająć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze dwa zdania. Rzeczywiście, jest to jakiś ewenement, to realizowanie pomocy publicznej dla bezumownego użytkowania gruntu, które jest *de facto* grabieżą i powinno się to zakończyć pobytem w więzieniu, a nie wypłacaniem środków państwowych. Od wielu lat ten proceder kwitnie. Dla mnie jest to całkowicie dziwne,

chyba że świadczy to o stanie naszego państwa i jego instytucji. Gdyby pan minister był w stanie się tym zainteresować i zająć. Już nawet nie chodzi o bieżący komentarz, ale to jest sytuacja niewyobrażalna.

Druga sprawa. Chcę wrócić do sprawy i poprosić pana ministra, serdecznie poprosić, o pomoc dla KRIR w wyegzekwowaniu należności, które będą windykowane z KRIR. Zdaję sobie sprawę, że *pacta sunt servanda, czy scripta manet*, ale w tym przypadku mamy typową sytuację, gdy, posłużę się jeszcze jednym przysłowiem: kowal zawinił, a Cygana powiesili. Prosiłbym bardzo pana ministra o pomoc dla samorządu rolniczego w wyegzekwowaniu tych środków, które powinny być rozliczone przez inną organizację rolniczą, a nie zostało to uczynione. Zdaję sobie sprawę, że KRIR wzięła na siebie również i obowiązki, pewną odpowiedzialność. Jeżeli ten mechanizm wsparcia dla organizacji rolniczych byłby utrzymany, o co będę zdecydowanie postulował, to sposób dysponowania musi być zmieniony, co do tego jestem przekonany, ale rozwiązanie problemu 2012 r. i pomocy dla KRIR leży w dużej mierze w gestii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Proszę bardzo, pan poseł Sawicki.

Poseł Marek Sawicki (PSL):

Koleżanki i koledzy, jedno zdanie w sprawie bezumownego użytkowania, zawłaszczania gruntów i dopłat. Gdybyśmy chcieli wprowadzić ten przepis, o którym mówił kolega poseł, to mielibyśmy taką sytuację, że trzydzieści parę procent gruntów w Polsce byłoby bez dopłat bezpośrednich, bo stany prawne są daleko nieuregulowane. Wydaje mi się, że racjonalne byłoby przyjęcie przepisu w ustawie o ARiMR w tej części, w której jest mowa o płatnościach dla użytkowników, z wyłączeniem gruntów Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa użytkowanych bezumownie, i obwarować ten przepis sankcją. Myślę, że na taki przepis Komisja Europejska powinna się zgodzić, i nie szkodziłoby to realizacji dopłat dla rolników indywidualnych.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o odpowiedź pana ministra i będziemy procedować przyjęcie opinii. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:

Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym przeprosić Wysoką Komisję, że jesteśmy nieskuteczni, zwłaszcza w działaniu 126. Biorę to na siebie i rzeczywiście wniosek, który został złożony w Komisji Europejskiej, ma swój bieg i tryb. Dziewięć miesięcy czekamy na ostateczną decyzję Komisji Europejskiej, to jest absolutnie za dużo. To jest kwestia przesunięcia 31.000 tys. euro właśnie na działanie 126 i na obsługę 430 wniosków na łączną kwotę 30.000 tys. zł. Podejmę interwencję w tej sprawie jeszcze raz. Mam nadzieję, że tym razem skutecznie. 90.000 tys. zł pozostanie na obsługę wniosków w roku 2013, na działanie 126. To po pierwsze.

Po drugie, jeżeli chodzi o program pomocy dla gospodarstw, które ucierpiały w tym roku w wyniku klęsk żywiołowych, to został on opracowany przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi, obecnie jest w konsultacjach międzyresortowych i w uzgodnieniach z Ministerstwem Finansów. Mam nadzieję, że uzyska akceptację, ponieważ minister finansów dodatkowo prosił jeszcze o pewne rozstrzygnięcia prawne, które w tej chwili są przygotowywane przez MRiRW.

Kolejna sprawa, dotycząca ochrony przeciwpowodziowej. Odnoszę się tylko do tych działań, które wynikają z realizacji zadań ustawowych, które realizuje minister rolnictwa i rozwoju wsi w zakresie melioracji podstawowych i szczegółowych. Mam nadzieję, że te środki, które zostały zaplanowane, są wykorzystywane łącznie ze środkami UE, a to jest ponad 900.000 tys. zł. Uważam, że w tym obszarze radzimy sobie coraz lepiej. Chociaż, oczywiście, zaniedbania są wieloletnie albo kilkudziesięcioletnie, jeżeli generalnie chodzi o melioracje w Polsce.

Co do ochrony przeciwpowodziowej, to trudno mi się wypowiadać za ministra z resortu środowiska, ale przyznaję, że jest to problem. Rzeczywiście, w tej chwili mamy bardzo wiele wspólnych projektów z Ministerstwem Środowiska w różnych obszarach, chociażby kwestia ustalenia obszarów szczególnie narażonych, czy też kwestie dotyczące polityki w zakresie rybactwa śródlądowego. To zawsze wymaga konsultacji. Te konsulta-

cje trwają i będą trwać, żeby osiągać te zamierzenia, które są dla całego naszego sektora bardzo ważne i istotne.

Co do bezumownego korzystania. Informuję, że pan poseł Babalski zwrócił uwagę na ten problem. Ministerstwo podjęło, wspólnie z ANR działania i wspólnie z ARiMR chcemy ten problem rozwiązać pozytywnie. Mało tego, kwestie dotyczące sankcji za bezumowne korzystanie będą zapisane w ustawie o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Projekt jest gotowy, będziemy nad nim procedować w trybie poselskim, żeby miał jak najszybszy bieg.

To tyle z tych spraw, które chciałbym jeszcze dopowiedzieć. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Proszę państwa, przystępujemy do zaopiniowania informacji o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa wraz z analizą NIK za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. w zakresie rolnictwa dla Komisji Finansów Publicznych. Opinia, nie będę całej czytał, przedstawia części budżetowe, których dotyczy nasza opinia, czyli część 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi, 35 – Rynki rolne, 62 – Rybołówstwo, 83 – Rezerwy celowe, 85 – Budżety wojewodów, agencje wykonawcze, państwowe osoby prawne. Konkluzja: „Rozpatrując sprawozdanie z wykonania budżetu państwa, Komisja zapoznała się z przedłożonymi dokumentami i wysłuchała informacji przedstawicieli MRiRW oraz stanowiska przedstawicieli NIK. Po przeprowadzonej dyskusji Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu państwa w zakresie powyższych części i wnosi o przyjęcie sprawozdania z jego realizacji w 2012 r. do przedstawienia niniejszej opinii w Komisji Finansów Publicznych”. Czy ktoś jest przeciwny takiej opinii? Nie ma głosów przeciwnych. Stwierdzam, że Komisją opinię przyjęła.

Dziękuję. Na sprawozdawcę proponuję panią Krystynę Poślednią. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Wybraliśmy posła sprawozdawcę, panią Krystynę Poślednią.

Przystępujemy do drugiego punktu porządku. Proszę dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK, pana Waldemara Wojnicza, o przedstawienie sprawozdania z działalności NIK w 2012 r. w części dotyczącej zakresu działania Komisji. Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK Waldemar Wojnicz:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Najwyższa Izba Kontroli przekazała Sejmowi sprawozdanie ze swej działalności w 2012 r. Nawiązując do tego sprawozdania, pragnę przekazać krótką uzupełniającą informację o działalności Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przedmiotem badań kontrolnych tego departamentu, zgodnie ze statutem NIK, są sprawy objęte działaniami administracji rządowej, tj. rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, rybołówstwo oraz działalność MRiRW, ANR, ARiMR, ARR, COBORU. Do właściwości tego departamentu należy również, oprócz działalności kontrolnej, współpraca z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym.

Departament dysponuje 30 etatami, z których obecnie obsadzonych jest 27, kierownictwo departamentu liczy dwie osoby, grupa pracowników nadzorujących i wykonujących czynności kontrolne 23 osoby, obsługa administracyjna to 2 osoby. Średni staż pracy kadry kontrolerskiej wynosi 14 lat, pracownicy nadzorujący i wykonujący czynności kontrolne stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe, uczestnicząc w szkoleniach specjalistycznych stacjonarnych oraz w drodze samokształcenia. Wszyscy nowo przyjęci pracownicy przechodzą szkolenie z zakresu aplikacji kontrolerskiej, zakończone egzaminem. W 2012 r. trzech pracowników departamentu taką aplikację ukończyło.

Wysoka Komisjo, departament zrealizował osiem kontroli planowych z obszaru rolnictwa i rozwoju wsi oraz dwie kontrole doraźne. Niezależnie od kontroli przeprowadzonych przez departament, delegatury NIK przeprowadziły sześć kontroli planowych oraz trzy kontrole doraźne z zakresu właściwości kontrolnej departamentu. Na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2012 r. sformułowano łącznie kilkadziesiąt wniosków pokontrolnych, które zostały zamieszczone w stosownych wystąpieniach. W miarę możliwości stan realizacji wniosków jest oceniany w toku kontroli sprawdzających, a ponadto jest badany przy okazji wszystkich kontroli prowadzonych w jednostkach, do których kontrole zostały skierowane.

Jeśli chodzi o współpracę międzynarodową, to, stosownie do uzgodnień departament, od ośmiu lat na bieżąco współpracuje z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym w toku kontroli prowadzonych przez ten organ w Polsce. W 2012 r. takich kontroli było 29, z tego 11 dotyczących rolnictwa. Przyjęto zasadę współpracy przez asystowanie pracowników przedstawicielowi ETO oraz analizę wstępnych ustaleń, przekazywanych przez ETO po każdej zakończonej kontroli.

Wysoka Komisjo, w zakresie współpracy z organami Sejmu pragnę podać, że przedstawiciele departamentu uczestniczyli w minionym roku w 43 posiedzeniach Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na sześciu posiedzeniach omawiane były sprawy związane z kontrolami NIK. W miarę potrzeb wynikających z bieżących prac poszczególnych organów Sejmu podejmowano także współpracę z innymi komisjami. W 2012 r. departament zrealizował cztery kontrole, podjęte na zlecenie oraz w związku z sugestiami organów Sejmu, z zapytaniami i interpelacjami poselskimi z zakresu rolnictwa. Była to kontrola pt. Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi w ramach PROW 2007-2012. Informację o jej wynikach przekazaliśmy Wysokiemu Sejmowi 26 marca 2012. Drugą kontrolą była: Realizacja PROW na lata 2007-2013 w zakresie tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw – przekazanie informacji o kontroli nastąpiło 20 lipca 2012 r. Trzeci temat: Realizacja programu zwalczania salmonelli w stadach kur – informację o wynikach kontroli przekazano 14 stycznia 2013 r. Zlecona przez Wysoką Komisję kontrola: Realizacja programu wsparcia producentów warzyw w związku z kryzysem spowodowanym szczepem bakterii *Escherichia coli* w 2011 r. – informację o wynikach tej kontroli przekazaliśmy 16 maja 2013 r. Wysokiemu Sejmowi. Ponadto, na zlecenie sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Delegatura NIK w Poznaniu przeprowadziła w ub.r. kontrolę: Sprawowanie nadzoru przez inspekcje państwowe nad funkcjonowaniem ferm zwierząt futerkowych w woj. wielkopolskim, a Delegatura NIK w Gdańsku kontrolę: Realizacja przez Morski Instytut Rybacki w Gdyni wybranych programów rządowych i unijnych związanych z rybołówstwem na Morzu Bałtyckim w powiązaniu z przepisami prawa UE.

Odnosząc się do sprawy skarg i wniosków skierowanych do NIK w 2012 r., a tych skarg było blisko 5700, pragnę poinformować, że sprawy dotyczące produkcji rolnej, rozwoju wsi, przemysłu spożywczego, rybołówstwa oraz nadzoru fitosanitarnego i weterynaryjnego podniesiono w 122 pismach. Zostały one rozpatrzone zgodnie z obowiązującą w NIK procedurą.

Panie przewodniczący, uprzejmie proszę Wysoką Komisję o przyjęcie przedłożonego sprawozdania z zakresu działalności Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK w 2012 roku. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zadać pytanie lub zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Zamykam dyskusję.

Proszę państwa, przystępujemy do procedowania opinii. Przeczytam projekt opinii. „Opinia nr... Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o sprawozdaniu z działalności NIK w 2012 r., uchwalona w dniu 20 czerwca 2013 r. dla Komisji ds. Kontroli Państwowej.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi na posiedzeniu w dniu 20 czerwca br. rozpatrzyła sprawozdanie z działalności NIK w 2012 r. (druk nr 1462) w zakresie działania Komisji. Komisja po zapoznaniu się z przedstawionymi materiałami przyjęła powyższe sprawozdanie, nie zgłaszając do niego uwag i wniosków”.

Czy ktoś jest przeciwny takiej opinii? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię.

Czy w sprawach różnych są jakieś głosy i uwagi? Nie słyszę.

Przypominam o popołudniowym posiedzeniu Komisji. Dziękuję wszystkim gościom, dziękuję państwu posłom.

Zamykam posiedzenie Komisji.